

MORAUSZKI ANDRÁS*

A kisebbségi képviselői lehetőségei Szlovákiában

*Feltáró elemzés a 2016., 2020. és 2023. évi választások
adatai alapján***

Opportunities for Minority Representation in Slovakia.
Exploratory Analysis Based on Data from the 2016, 2020,
and 2023 Elections

ABSTRACT: The article examines the possibilities of national minority representation in Slovakia, using data from the general elections in 2016, 2020, and 2023. The article first analyzes the electoral performance of national minority parties, and the number of votes they received. Additionally, it explores how candidates who self-identify/identified as members of a national minority, but who did not primarily run on the list of a party representing their own minority, performed in the last three parliamentary elections.

KEYWORDS: Slovakia, minorities, representation, Parliament, elections

Szlovákiában a legutóbbi parlamenti választásokat 2023. szeptember 30-án tartották. A választásokat Robert Fico pártja, a Smer – SD (Írány – Szociáldemokrácia) nyerte, amely a Hlas – SD-vel (Hang – Szociáldemokrácia) és a Szlovák Nemzeti Párttal alakított kormányt, amely a parlamenti képviselők viszonylag szűk többségének támogatását élvezi. Témánk szempontjából fontosabb azonban, hogy ez volt sorozatban a második választás, amikor nem szerzett mandátumot egyik magyar érdekeltségű párt sem: a Szövetség 4,38 százalékot szerezve maradt ismét a parlamenten kívül, míg a Most-Híd is magába foglaló Modri, Most-Híd választási

* A szerző szociológus, a HUN-REN Társadalomtudományi Kutatóközpont Kisebbségkutató Intézet munkatársa. E-mail: morauszki.andras@tk.hun-ren.hu. ORCID: 0009-0005-3928-8755.

** A tanulmány a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal (NKFIH) 143523. számú, A kisebbségek parlamenti képviselői nemzetközi összehasonlításban: deskriptív vagy szubsztantív képviselői? c. projektje keretében készült.

párt 0,26 százalékot kapott csak, a Magyar Fórumot is lefedő választási párt pedig ugyancsak mindössze 0,11 százalékot szerzett.

Ezen túl, 2020-hoz képest, az eleve alacsony szám ellenére is jelentősen csökkent a szlovák pártok listáján bekerült, de magyar érdekeket potenciálisan felvállaló parlamenti képviselők száma is. Magyar nemzetiségű képviselő ugyan került be a törvényhozásba Grendel Gábor személyében, aki már több ciklus óta a parlament képviselője, többségi párt színeiben, ám ő elsősorban nem kisebbségpolitikai területen aktív.¹ Ugyanígy a magát kettős identitásúnak valló Martin Dubéci is, aki korábban a Híd listáján indult, de a legutóbbi két választás során már a Progresszív Szlovákia jelöltje volt, de ő is elsősorban más témákkal kíván foglalkozni.² Rajtuk kívül pedig csak magyarul beszélő, adott esetben – mint Erik Vlček – vegyes családból származó, de magukat szlováknak valló politikusokat találunk a parlamentben, akiknek az elsődleges portfóliójába ugyancsak nem tartozik bele a kisebbségpolitika.³

Ezzel szemben azonban minden korábbinál több roma képviselő került be a pozsonyi törvényhozásba: összesen hatan. Ők két szlovák párt, a Progresszív Szlovákia (PS) és az OLANO a priatelja (OLANO és Barátai) listáján jutottak a törvényhozásba, és várhatóan valóban aktívan foglalkoznak majd a roma lakosság képviselésével. Ezzel a roma közösség parlamenti képviselésének alakulása egyértelműen felfelé ívelő pályát mutatott az elmúlt választások során. A roma közösség először 2012-ben jutott parlamenti képviselőhöz. Az azonban nem tudható, hogy ez mennyire válhat tartós trenddé, és mennyire válik állandóvá a jövőben a roma képviselők jelenléte a szlovák törvényhozásban, mivel Szlovákiában hiányoznak annak garanciái, hogy a kisebbségek parlamenti képviselőhöz jussanak. A roma közösség becsült mérete ugyan bőségesen lehetővé tenné, hogy a képviselők a preferenciális voksokat begyűjtve, a jelöltlisták élére kerüljenek, és mandátumhoz jussanak, a múltban mégis inkább azt láttuk, hogy legtöbbször nem ugrották meg a listán való előrelépéshez szükséges szavazatarányt, és először 2012-ben szereztek képviselőt a szlovák törvényhozásban.⁴

Szlovákiában a nemzeti kisebbségeknek – a többséggel azonos módon – három lehetősége van parlamenti képviselőhöz jutni. Egyrészt önállóan indulva, megszerezve a szavazatoknak a parlamentbe jutáshoz szükséges küszöböt meghaladó

¹ Grendel Gábor fő szakterülete a biztonságpolitika, illetve a titkosszolgálatok működése. A Szlovák Nemzeti Tanács Szlovák Információs Szolgálatot (SIS) felügyelő különbizottságának, illetve a honvédelmi bizottságnak a tagja.

² Martin Dubéci szakterülete ugyancsak a biztonságpolitika. A parlamentben a SIS-t felügyelő különbizottság tagja.

³ Erik Vlček elsősorban a déli régió képviselőjeként fogalmazta meg saját céljait, de a Parlamentben az emberi jogi és kisebbségi bizottságnak is tagja, az oktatási, tudományos, sport és idegenforgalmi bizottság mellett. Jaroslav Spišiak ugyancsak beszél magyarul, és a déli régióból, Nagyudvarnokról származik, de a Parlamentben ő is elsősorban biztonságpolitikai témákkal foglalkozik, az SIS-t felügyelő különbizottság és a honvédelmi bizottság munkájában vesz részt.

⁴ A Szlovák Parlament első roma nemzetiségű képviselője idősebb Peter Pollák (OLANO) volt.

arányát, amelyre a múltban a magyar pártok voltak képesek. Másrészt más pártokkal koalícióban, vagy közös választási párt részeként indulni. Ez a stratégia ezidáig nem eredményezett kisebbségi mandátumot. Harmadrészt, kisebbségi származású jelöltek indulhatnak szlovák pártok listáján, és ha elég preferenciális szavazatot gyűjtenek a választópolgárok körében ahhoz, hogy a jelöltlistán előre jussanak, vagy eleve a pártlista összeállításánál kellően előkelő helyről indulnak, az adott párt képviselőiként szerezhetnek mandátumot.

A tanulmányban a nemzeti kisebbségi képviselőt lehetőségeit vizsgáljuk. Ennek érdekében előbb röviden bemutatjuk Szlovákia választási rendszerét, majd azt, hogy az elmúlt választások során hogyan próbáltak a nemzeti kisebbségek parlamenti képviselőre szert tenni. Egyrészt foglalkozunk a kisebbségi kötődésű pártok eredményeivel, a kapott szavazatokkal és ezek számának változásával. A tanulmány e tekintetben a magyar és roma választók szavazataiért versenyző pártokkal foglalkozik, mivel ez az a két nemzetiség, amely kellő lélekszámú ahhoz, hogy az elsősorban az adott nemzetiség szavazatait begyűjtő pártoknak elméleti lehetőségük legyen a parlamentbe jutáshoz előírt küszöböt meghaladó szavazatarányt elérni. Azokat a pártokat tekintjük kisebbségi kötődésű pártoknak, amelyek tagságában, képviselőjelöltjei között meghatározó az adott kisebbséghez tartozók jelenléte. A roma kisebbség esetében egyszerűen „roma pártokként” utalunk azokra a pártokra, amelyek beazonosíthatóan a roma közösséghez kötődnek, és ezt jellemzően a nevükben is jelzik. A magyar kisebbségi esetében „magyar kötődésű pártokként” utalunk a magukat kifejezetten a magyar kisebbség képviselőjeként definiáló pártok mellett a multietnikus Most-Híd pártira is, amely tagjai és képviselői között jelentős volt a magyarok száma, és szavazataik meghatározó része is a magyar választóktól érkezett.

Másrészt, a kisebbségi kötődésű pártok eredményei mellett megvizsgáljuk, hogy a magukat valamely nemzeti kisebbséghez tartozónak valló vagy vegyes identitású képviselőjelöltek, akik nem elsősorban a saját kisebbségükhöz kötődő párt listáján, hanem másik kisebbség pártjának listáján, vagy nem nemzetiségi párt listáján indultak, milyen eredményt értek el a legutóbbi három parlamenti választás alkalmával. A tanulmányban nem áll módunkban különbséget tenni a képviselőjelöltek között abban a tekintetben, hogy amennyiben mandátumot szereztek, milyen mértékben és hogyan léptek fel az adott kisebbség képviselőiként, ami a képviselők parlamenti munkájának szisztematikus feldolgozását tenné szükségessé. A jelöltek többsége pedig nem is szerzett mandátumot, ezért esetükben eleve nem is vizsgálható, hogy ténylegesen az adott kisebbség képviselőiként viselkedtek-e. Ennek hiányában, törekedve arra, hogy minél több, potenciálisan a kisebbségek érdekeit képviselő politikust azonosítsunk, mindazokat figyelembe vettük, akik valamely kisebbséghez tartozóként nyilvánultak meg, illetve valamilyen forrás alapján valamely kisebbséghez köthetők. Ez a megválasztott képviselők esetében történhetett

a kisebbségi hovatartozásuk hivatalos képviselői adatlapjukon való jelzésével,⁵ ha egy párt kisebbségi platformjának jelöltjeként indultak a választásokon, illetve, ha például a médiában valamely kisebbség jelöltjeként jelentek meg.

Szlovákiai választási rendszere

Szlovákiában négyévente kerül sor parlamenti választásokra. Ezeken kívül néhány alkalommal előfordult, hogy a kormány bukása után nem sikerült új kormányt felállítani, amely élvezte volna a parlamenti képviselők többségének bizalmát, ezért a parlament törvényt hozott a választási időszak lerövidítéséről, és előrehozott választásokat tartottak.⁶ A választások jelenleg aktuális szabályait a *180/2014. sz. törvény a választójog gyakorlásának feltételeiről, valamint egyes törvények módosításáról és kiegészítéséről* a határozza meg.⁷

A választások 1990 óta egyfordulós, arányos rendszerben zajlanak, és 1998 óta az ország egésze egyetlen választókerületet alkot.⁸ Ezek során választják meg a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának 150 képviselőjét. A parlamenti többség eléréséhez tehát legalább 76 képviselő támogatására van szükség.

A választáson azok a Szlovákiában nyilvántartásba vett pártok és pártkoalíciók indulhatnak, amelyek a választás kitűzött időpontja előtt 90 nappal leadják jelöltlistáikat és a Belügyminisztériumnál letétbe helyezik az előírt 17 ezer euró kauciót. A kauciót a választáson az érvényes szavazatok legalább két százalékát megszerző pártok visszakapják. A jelöltlisták legfeljebb 150 jelöltet tartalmazhatnak, akik csak egy párt listáján szerepelhetnek.⁹ Független – nem valamely párt vagy választ-

⁵ Lásd például Grendel Gábor képviselői adatlapját: <https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=poslanec&poslanecID=910&CisObdobia=7> (Letöltés ideje: 2025. június 12.)

⁶ Ez történt legutóbb, 2023-ban is a Heger-kormány bukását követően, amely 2022 decemberében elvesztette a bizalmi szavazást a parlamentben. A Heger-kormányt 2023 májusában az Ódor Lajos vezette szakértői kormány váltotta, amely az előrehozott választásokig volt hivatalban.

⁷ Zákon č. 180/2014 Z.z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov. <https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/2014/180/> (Letöltés ideje: 2025. február 24.)

⁸ A szlovákiai választási rendszer alakulásáról áttekintést nyújt Rákóczi Krisztián: A szlovákiai politikai rendszer alakulásának áttekintése. In: Harrach Gábor – Rákóczi Krisztián: *Külön utakon. Adalékok a felvidéki magyarság 2009 utáni politikatörténetéhez*. Budapest: L'Harmattan, 2017. 9–68.

⁹ A legutóbbi választásokon, 2023-ban Tankó Vilmos neve két jelöltlistán is szerepelt. Tankó viszálylott a Szövetség listájáról, amely így már csak 149 tagú lehetett, mivel a határidő után nem volt lehetőség újabb jelölttel feltölteni. Tankó végül az OĽANO A PRIATELIA (OĽANO és Barátai) párt listáján indult és szerzett mandátumot. TASR: Tankó neve két listán is szerepelt, az OĽANO jelöltjeként indul. *Új Szó*, 2023. július 13. <https://ujsozso.com/kozelet/tanko-neve-ket-listan-is-szerpelt-az-olano-jeloltjekent-indul> (Letöltés ideje: 2025. február 24.)

tási szövetség listáján induló – jelöltek indulására nincs lehetőség, de a jelölteknek nem kell az adott párt tagjainak lenni, és arra is volt példa a múltban, hogy más pártokhoz nem kötődő személyek együtt létrehoztak egy választási pártot, amely listáján indulhattak, ezek a kísérletek azonban nem voltak sikeresek.

A választáson induló pártoknak a parlamentbe kerüléshez 1992 óta legalább az érvényesen leadott szavazatok öt százalékát kell megszerezniük, míg a két-három pártból álló koalíciók hét, a négy vagy több pártból álló koalíciók tíz százalékos küszöb átlépése esetén kerülhetnek a törvényhozásba. A koalíciókra vonatkozó magasabb küszöb kikerülése érdekében a pártok gyakran nem koalícióban indulnak, hanem választási pártot létrehozva, például az egyik párt ideiglenes átnevezésével létrejött párt listáján vesznek részt a választáson.¹⁰

Az arányos választási rendszer következtében jellemzően viszonylag magas a parlamentbe jutó pártok száma, és általában több párt koalíciójával jön létre a kormánytöbbség. Ez alól az egyedüli kivétel a 2012–2016 időszak volt, amikor a Smer-SD párt egymaga megszerezte a képviselői mandátumok többségét. A választási rendszer további következményei, hogy gyakran változik a törvényhozásba bejutó pártok listája, nem ritka, hogy viszonylag új pártok is bejutnak a törvényhozásba, illetve gyakori a pártok szétválása, és új pártok megalakulása.

A választópolgárok a parlamenti választásokon nyitott jelöltlistákra szavaznak: kiválasztják az általuk preferált pártot, majd annak jelöltlistáján legfeljebb négy jelöltet támogathatnak preferenciaszavazataikkal. Azok a jelöltek, akik legalább a jelöltlistára leadott érvényes szavazatok három százalékát megszerzik, a kapott preferenciaszavazatok számának megfelelő sorrendben a jelöltlista élére kerülnek.¹¹ A többi jelölt, akik nem érték el az érvényes szavazatok legalább három százalékának megfelelő preferenciaszavazatot, az eredeti sorrendjüknek megfelelő sorrendben következnek, függetlenül a kapott „karikák” számától.

¹⁰ Ezt tette például a legutóbbi választás során a Most-Híd 2023 párt is, amelyet a korábban a Szövetségbe integrálódott Most-Híd párt egyes vezető politikusai hoztak létre. Ők a Mikuláš Dzurinda korábbi kormányfő által vezetett Modrí (Kékek) nevű párttal együtt hozták létre a Modrí, Most-Híd választási pártot. Ugyanígy választási pártként mérte meg magát a Magyar Fórumot is magába foglaló Maďarské fórum, Občiansky demokrati Slovenska, Za región, Rómska koalícia, Demokratická strana nevű választási párt. A 2020-as választások során pedig szintén egy választási párt listáján indultak a közösen induló magyar pártok: a Magyar Közösség Pártja, a Magyar Fórum és az Összefogás Mozgalom képviselői az utóbbi párt átnevezésével létrejött Magyar Közösségi Összefogás párt listáján szerepeltek a választásokon.

¹¹ A rendszer meghonosításakor még a pártlista jelöltjeire preferenciaszavazatot is leadó választók legalább felének preferenciaszavazatát megszerzők juthattak előre, ezt azonban már 1992-ben úgy változtatták meg, hogy az adott választókerületben preferenciaszavazatot leadók 10 százalékának preferenciaszavazatait kellett megszerezni, majd 1998-tól a pártra leadott összes érvényes szavazat 10 százalékának megfelelő preferenciaszavazatot kellett megkapni. Az új választási törvény elfogadása, 2004 óta immár a pártra vagy koalícióra leadott érvényes szavazatok három százalékának megfelelő preferenciaszavazat elérése esetén van mód előrelépni a jelöltlistán.

A szlovák választójog semmiféle kivételt vagy könnyítést nem fogalmaz meg a kisebbségi képviselőjelöltek vagy pártok számára, így azok szintén az általános szabályok alapján versenyezhetnek a törvényhozásba jutásért. A kisebbségek azonos feltételekkel megalakíthatják saját pártjaikat, és a választási feltételek teljesítése esetén indulhatnak a parlamenti választásokon önállóan vagy más pártokkal alkotott koalícióban, amennyiben pedig sikerül az adott formációra érvényes bejutási küszöböt meghaladó szavazatarányt elérni, parlamenti mandátumokat szereznek. A másik lehetőség, hogy a kisebbségek egyes képviselői más, nem kisebbségi pártok listáján indulva is bejuthatnak a törvényhozásba, ha kellően elől szerepelnek a jelöltlistán, vagy annyi preferenzaszavazatot gyűjtenek, hogy előre is lépnek azon. Mindkettőre láthattunk kísérleteket a rendszerváltás óta eltelt időszakban, de, mint látni fogjuk, a kisebbségi képviselőknek csak az esetek kisebb részében sikerült elegendő karikát gyűjteni a listán való előbbre lépéshez.

A kisebbségek parlamenti képviseletének megkönnyítése része volt a kisebbségi kormánybiztos, Bukovszky László¹² által előkészített kisebbségi törvényjavaslatnak, amely azonban nem valósult meg. Ez alapján a kisebbségeket képviselő pártok mentesültek volna az 5%-os bejutási küszöb alól a parlamenti választások esetében.¹³ Bár időnként a többségi pártok képviselői részéről, vagy akár a kormányzó pártok részéről is felmerül a választási törvény módosítása, mint az a legutóbbi választások óta is megtörtént.¹⁴ Ez jellemzően a régiók megerősítésének érdekében történik, és ez csak abban az esetben segíthetné a kisebbségeket, amennyiben olyan regionális beosztást alkalmaznak, amely révén a kisebbségek által nagy arányban lakott régiók is létrejönnének. Szintén felmerült a bejutási küszöb megemelése, a parlamentbe jutó pártok számának csökkentése érdekében, amely – ha nem egészül ki a kisebbségek részére bevezetett könnyítéssel, például alacsonyabb küszöb formájában – egyértelműen nehezítené a kisebbségi pártok parlamentbe jutását.¹⁵ A legfrissebb felmerült módosítási javaslat a preferenzaszavazatok érvényesüléséhez szükséges százalékos küszöb emelését érintené.¹⁶

¹² Bukovszky László 2026 és 2023 között töltötte be a kisebbségi kormánybiztosi hivatalt.

¹³ Törvény a nemzeti kisebbségek jogállásáról. *Regio*, 2023/2. 158–190

¹⁴ Tokár Géza: A Hlas átalakítaná a választási rendszert. *Új Szó*, 2024. október 20. <https://uj szo.com/kozelet/a-hlas-atalakitana-a-valasztasi-rendszert> (Letöltés ideje: 2025. február 24.)

¹⁵ Finta Márk: Komoly káoszt okozna a választási küszöb megemelése, de Fico bebetonozhatná vele saját hatalmát, *Napunk*, 2024. november 12. <https://napunk.dennikn.sk/hu/4300254/komoly-kaoszt-okozna-a-valasztasi-kuszob-megemelese-de-fico-bebetonozhatna-vele-sajat-hatalmat/> (Letöltés ideje: 2025. február 24.)

¹⁶ TASR: A preferenzaszavazatok súlyának módosítását javasolja az SNS, *Új Szó*, 2025. március 10. <https://uj szo.com/kozelet/a-preferenzaszavazatok-sulyanak-modositasat-javasolja-az-sns> (Letöltés ideje: 2025. március 11.)

Kisebbségi pártok indulása a parlamenti választásokon

Szlovákia felnőtt lakosságán belül, a legutóbbi, 2021. évi népszámlálás alapján 84,32 % volt az elsősorban szlovák nemzetiségűek aránya. Első helyen magyarnak vallotta magát a 18 éven felüliek 8,2 százaléka, míg a többi nemzetiség aránya, az első nemzetiséget figyelembe véve nem érte el egyenként az 1 százalékot. A magukat első helyen roma nemzetiségűnek vallók aránya is mindössze 0,88 százalék volt. A másodikként megadott nemzetiséget is figyelembe véve a magyarok aránya mindössze 0,64 százalékkal nő, tehát a két mutató alapján együttesen 8,84 százaléknyan vallották magukat magyar nemzetiségűnek.

1. táblázat

A választáson induló roma pártok által a parlamenti választásokon kapott szavazatok és ezek aránya (1990–2023)¹⁷

Választás éve	Párt neve	Kapott szavazat	Szavazati arány
1990	Rómovia (DÚRS)	24 797	0,73%
1992	Rómská občianska iniciatíva	18 343	0,60%
1994	Rómska občianska iniciatíva v Slovenskej republike	19 542	0,67%
1998	<i>nem indult</i>	–	–
2002	Politické hnutie Rómov na Slovensku – ROMA	6 234	0,21%
	Rómska občianska iniciatíva SR	8 420	0,29%
2006	<i>nem indult</i>	–	–
2010	Strana rómskej koalície – SRK	6 947	0,27%
2012	Strana Rómskej únie na Slovensku	2 891	0,11%
2016	<i>nem indult</i> ¹⁸	–	–
2020	<i>nem indult</i>	–	–
2023	Magyar Fórum, ODS, ZR, Rómska koalícia, DS	3 486	0,11%
	Princíp	1 817	0,06%

A romák aránya azonban jelentősen megnő a másodlagos nemzetiség figyelembevételével: a felnőtt választadók 1,16 százaléka másodsorban roma nemzetiségűnek vallotta magát, így együttesen 2,04 százalék volt a roma nemzetiségű.¹⁹ Ezzel szemben a 2019-es Roma Közösségek Atlaszához végzett adatgyűjtés alapján

¹⁷ Štatistický úrad Slovenskej republiky: Voľby a referendá, <https://volby.statistics.sk/> (Letöltés ideje: 2025. április 29.)

¹⁸ TASR: Rómske strany pôjdu do volieb spolu, pre Rómov chcú lepšiu budúcnosť. <https://www.teraz.sk/slovensko/romske-strany-volby-spolocne-ciele/151917-clanok.html> (Letöltés ideje: 2025. március 11.)

¹⁹ Štatistický úrad Slovenskej republiky: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021. <https://www.scitanie.sk/> (Letöltés ideje: 2025. február 24.)

a roma közösség lélekszámát 440 ezerre teszik, ami az ország lakosságának több mint 8 százaléka.²⁰

Ezek alapján a magyar mellett a roma közösség lélekszáma elég magas ahhoz, hogy az elsősorban a közösség szavazataiért síkra szálló párt elméletileg elegendő szavazatot gyűjthessen az öt százalékos küszöb meghaladásához. A rendszerváltás óta eltelt időszakban több választáson akadt is olyan roma párt, amely versenybe szállt, de nem jártak sikerrel. A roma szavazóknak csak elhanyagolható részét tudták mozgósítani, és így a választáson elért eredményük messze elmaradt nemcsak a bejutási küszöbtől, de a roma lakosságnak a népszámlálásokon mért arányától is. A választásokon elinduló roma pártok eredményeit az 1. táblázatban összesítettük. Ezek a pártok ugyanakkor a Szlovákiában rövidebb-hosszabb ideig működő roma pártoknak csak töredékét jelentik. A Szlovák Belügyminisztérium párt- és politikai mozgalom-nyilvántartása a „róm” kifejezésre 27 találatot ad,²¹ amennyiben a régebbi nevekben is keresünk, ebből 24 esetben roma pártról van szó, egy esetben egy választási pártról, amelynek egyik alapítója egy roma párt, egy esetben pedig egy többségi pártról (Slovakia, korábbi OĽANO), roma platformmal. Ezek többsége azonban megszűnt, vagy folyamatban van megszüntetésük.²²

A roma pártokkal szemben a magyar kötődésű pártok sokáig kifejezetten sikeresen szerepeltek a választásokon, ahol – az 1998-as kényszerű összeolvasztást követően – az általuk kapott szavazatok aránya, a magyar nemzetiségű lakosság kedvezőbb részvételi adatai következtében egyes választási években akár meg is haladta a magyar nemzetiségűek népszámlálásokon mért arányát. A magyar kötődésű pártok választásokon elért eredményeit a 2. táblázat tartalmazza. A szavazatok számát tekintve az MKP 2002-ben volt a legsikeresebb, amikor 321 ezer szavazatot, az összes érvényesen leadott szavazat 11,16 százalékát szerezték meg. A szavazatok arányát tekintve pedig a következő, 2006-os választásokon érték el a legjobb eredményt, amikor ugyan jelentősen lecsökkent a szavazói száma (269 ezer szavazatot kapott), de csak kisebb mértékben, mint az összes pártnak átlagosan, és így 11,68 százalékot szereztek. Ez az „aranykor”, amely során kétszer voltak kormányzati szerepben is, csak a „szlovákiai magyar egypártrendszer” 2009-ben bekövetkező felbomlásával változott meg.

²⁰ Ravasz, Ábel – Kovács, Ľuboš – Markovič, Filip: *Atlas rómskych komunit 2019*. Bratislava: Veda, 2020.

²¹ A Belügyminisztérium nyilvántartásában megtalálható roma pártok listája megtalálható a függelékben.

²² Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky: Register politických strán a politických hnutí Slovenskej republiky, <https://rez.vs.minv.sk/PolitickeStrany/> (Letöltés ideje: 2025. április 29.)

2. táblázat

A magyar szavazatokért versengő pártok által a parlamenti választásokon kapott szavazatok száma, aránya és a szerzett mandátumok száma 1990 és 2023 között²³

<i>Választás éve</i>	<i>Részvételi arány (országos)</i>	<i>Pártok neve</i>	<i>Kapott szavazat</i>	<i>Szavazati arány</i>	<i>Mandátum</i>
1990	95,39%	Együttélés – MKDM ²⁴	292 636	8,66%	14
1992	84,20%	Együttélés – MKDM	228 825	7,42%	14
		Magyar Polgári Párt	70 689	2,29%	0
1994	75,65%	Magyar Koalíció	292 936	10,18%	17
		Magyar Koalíció Pártja	306 623	9,12%	15
1998	84,24%	Magyar Népi Mozgalom a Megbékélésért és a Jólétért	6 587	0,19%	0
2002	70,06%	Magyar Koalíció Pártja	321 069	11,16%	20
2006	54,67%	Magyar Koalíció Pártja	269 111	11,68%	20
2010	58,83%	Most – Híd	205 538	8,12%	14
		Magyar Koalíció Pártja	109 638	4,33%	0
2012	59,11%	Most – Híd	176 088	6,89%	13
		Magyar Koalíció Pártja	109 483	4,28%	0
2016	59,82%	Most – Híd	169 593	6,50%	11
		Magyar Közösség Pártja	105 495	4,05%	0
		Magyar Kereszténydemokrata Szövetség	2 426	0,09%	0
2020	65,80%	Most – Híd	59 174	2,10%	0
		Magyar Közösségi Összefogás	112 662	3,90%	0
		Szövetség	130 183	4,38%	0
2023	68,51%	Modri, Most – Híd	7 935	0,26%	0
		Magyar Fórum, ODS, ZR, RK, DS	3 486	0,11%	0

A magyar pártstruktúra ismételten többpártivá válásával, majd a magyar parlamenti képviselőt összeomlásával több tanulmány is foglalkozott. A kezdeti időszakra vonatkozóan Ravasz Ábel a szlovákiai magyar kétpártrendszer stabilizálódását mutatta ki a választási és közvéleménykutatói adatokra alapozva, amely során a Híd két

²³ Rákóczi, 2017.; Harrach Gábor: Egy kudarc boncképe: A felvidéki magyar politika 2023-as bukásának választásstatisztikája Kisebbségi Szemle, 2024/2. 67–86, Štatistický úrad Slovenskej republiky: Voľby a referendá, <https://volby.statistics.sk/> (Letöltés ideje: 2025. április 29.)

²⁴ Az Együttélés és az MKDM koalíciója mellett a Független Magyar Kezdeményezés is indított jelölteket a Nyilvánosság az Erőszak Ellen (Verejnost' proti násiliu – VPN) listáján.

alkalommal is elérte az előírt bejutási küszöböt, míg az MKP a kimaradása ellenére meg tudta őrizni szavazói bázisát. Ravasz ekkor még úgy találta, hogy a két párt szavazóinak körében egyre nagyobb mértékben a másik párt jelenti a másodlagos preferenciákat, és ez alapján a pártok jövőbeli újraegyesülését várta.²⁵

A Híd 2016-ban is bejutott a parlamentbe, és a választásokat megnyerő Smer – SD-vel, a Szlovák Nemzeti Párttal (SNS) és a #Siet' (Háló) nevű jobbközép párttal lépett kormányra. A Smerrel való kormányra lépés, majd a Kuciak gyilkosság és Robert Fico kormányfő lemondása után a Pellegrini-kormányban való részvétel következtében azonban a párt elidegenítette szlovák nemzetiségű politikusaiknak egy részét, és elveszítette a szavazói jelentős részének bizalmát is.²⁶ Már a 2019. évi Európai Parlamenti választások is előre jelezték annak veszélyét, hogy a magyar kötődésű pártok közül egyik sem éri el a bejutáshoz szükséges küszöböt. Ennek hatására elindultak az egyeztetések az egyesülésről, amelyek azonban kudarcba fulladtak, aminek eredményeképpen három párt, az MKP, a Magyar Fórum és az Összefogás Mozgalom egy közös választási pártban, a Híd azonban önállóan indult.²⁷

A 2020. évi választásokon végül a Híd mindössze a szavazatok 2,1 százalékát szerezte, elveszítve korábbi szavazói kétharmadát, és ezzel az eredménnyel nemcsak a parlamenten maradt kívül, hanem az állami finanszírozást is elveszítette. Pozsonyban, Kassán és a Szenci és Nyitrai járásban, ahol alacsony a magyar szavazók száma, a szavazói 75–90 százalékát is elveszítette, de a magyar szavazóinak is a fele elpártolt tőlük. Ebből azonban a Magyar Községi Összefogás nem tudott érdemben profitálni, az elforduló választók jelentősebb része a választásoktól való távolmaradást vagy a szlovák pártok támogatását választotta.²⁸ Míg a Híd szavazatait tekintve egy folyamatos, 2019 után jelentősen felgyorsult erózió figyelhető meg, az MKP és később az MKP-t magába foglaló pártformációk szavazóbázisa stabil maradt, de nem volt képes növekedni, és így – az országos választói aktivitás mértékétől függően is – kevéssé vagy jelentősen maradt el az 5 százalékos bejutási küszöbötől. A viszonylagos állandóságot mutató szavazatszám mögött pedig egy kétirányú változás bújik meg: a nyugati magyarlakta járásokban erősödtek, míg a keleti járásokban gyengültek az MKP pozíciói.²⁹

²⁵ Ravasz Ábel: Szlovákiai magyarok mint választók 2009–2013, *Magyar Kisebbség*. 2013/2. 41–68.

²⁶ Tokár Géza: A szlovákiai magyar politikai mozgáster változásai. *Kisebbségi Szemle*, 2017/4. 69–89. A Most-Híd iránti szimpátia változásáról lásd például. SME Vol'by: Volebné priestkumy strany Most-Híd od agentúry Focus. <https://volby.sme.sk/pref/1/politicke-strany/s/16/most-hid/focus> (Letöltés ideje 2025. február 24.)

²⁷ Rákóczi Krisztián: Parlamenti választások Szlovákiában: Képviselet nélkül maradtak a magyarok. *Kisebbségi Szemle*, 2020/2. 67–86.

²⁸ Rákóczi, 2020.

²⁹ Harrach Gábor: A nagy menetelés a kispadig – A 2020-as szlovákiai választás magyar vonatkozásairól. *Kisebbségi Szemle*, 2020/2. 87–104.

Végül, a legutóbbi választások előtt az MKP, az Összefogás Mozgalom és a Híd pártokból létrejött a Szövetség, amelyből azonban a választások előtt kiléptek a Híd meghatározó politikusai,³⁰ és Mikuláš Dzurinda korábbi kormányfő Modrí (Kékek) nevű pártjával választási pártot alkotva indultak a választásokon. Ez a formáció azonban nem tudott érdemi támogatottságra szert tenni. Ugyanígy elhanyagolható szavazatot szerzett a Magyar Fórumot is magába foglaló választási párt. A Szövetség a korábbi választáshoz képest ugyan 16 százalékkal növelte a kapott szavazatok számát, az újonnan csatlakozók száma azonban nem bizonyult elégségesnek, így a Szövetség sem volt képes elérni a parlamentbe jutáshoz szükséges 5 százalékos szavazatarányt, és így 2023-ban ismételten magyar párt nélkül alakult meg a törvényhozás.³¹ Harrach 30 százalékra teszi a Hídtól elpártolókon belül azoknak az arányát, akik a Szövetséget választották, míg 70 százalék szlovák pártot támogató szavazatával. Ezzel becslései alapján 2023-ra a magyar szavazók körében csaknem 38 százalékra nőtt azok aránya, akik szlovák pártokra szavaztak. Különösen nagy volt a szlovák pártokhoz átvándorló szavazók aránya a szórványvidéken, ahol a Híd összeomlása a magyar választók „politikai asszimilációjához” vezetett.³²

Más pártok listáján induló kisebbségi jelöltek

A kisebbségi pártok indulásával párhuzamosan a kisebbségi jelöltek újra és újra feltűntek a nem kisebbségi pártok listáin is, illetve a magyar kötődésű pártok is indítottak például roma képviselőjelölteket a saját listájukon. A roma képviselőjelöltek esetében erre ösztönözhet az is, hogy a roma szavazóknak csak elenyésző aránya választ roma pártot a parlamenti választásokon. A magyar pártok kiesését követően, és annak következtében, hogy a Magyar Szövetséget a tanulmány írásának idejében is a bejutási küszöb alatt mérik,³³ a szlovákiai magyar politikusok körében is felértékelődhet a szlovák pártok listáján való indulás lehetősége, és a legutóbbi választások óta is voltak olyan országosan ismert politikusok, akik szlovák pártokkal keresik az együttműködés lehetőségét. Ódor Lajos, aki a szakértői kormány miniszterelnöke volt a Heger-kormány bukása és a 2023. évi választások közötti időszakban, a Progresszív Szlovákia listavezetőjeként lépett a pártpolitikába az Európai Parlamenti választások előtt, Hamran István korábbi

³⁰ Bárczi Laura és Czímer Gábor: A Híd kilépett a Szövetségből, de ez a pártelnök szerint nem igaz. *Új Szó*, 2023. május 16., <https://ujso.com/kozelet/a-hid-kilepett-a-szovetsegbol-de-ez-a-partelnok-szerint-nem-igaz> (Letöltés ideje: 2025. április 29.)

³¹ Harrach Gábor: Egy kudarc boncképe: A felvidéki magyar politika 2023-as bukásának választásstatisztikája (1). *Kisebbségi Szemle*, 2024/2. 7–30.

³² Harrach Gábor: Egy kudarc boncképe: A felvidéki magyar politika 2023-as bukásának választásstatisztikája (2). *Kisebbségi Szemle*, 2024/3. 7–39.

³³ SME Voľby: Preferencie strany Maďarská aliancia, <https://volby.sme.sk/pref/1/politicke-strany/s/6119/aliancia> (Letöltés ideje: 2025. április 30.)

országos rendőrfőkapitány pedig előbb a Demokrati párt listáján indult az EP választáson, majd a Szabadság és Szolidaritással kezdett együttműködni. Ebben a fejezetben azt mutatjuk be, milyen nemzetiségi kisebbségi jelöltek, és mely pártok listáin indultak, illetve a választások során milyen eredményt értek el. A fejezet azokra a képviselőjelöltekre terjed csak ki, akik olyan párt listáján indultak, amely elsősorban nem az adott kisebbséghez kötődik, így mindazokra a jelöltekre, akik nem kisebbségi párt listáján indultak, illetve azokra a roma jelöltekre, akik magyar kötődésű párt listáján indultak, de nem terjed ki a magyar kötődésű pártok listáján induló magyar és a roma pártok listáján induló roma jelöltekre.

A legutóbbi választások során is több olyan kisebbségi képviselőjelöltet tudtunk azonosítani, akik többségi vagy elsősorban más kisebbséghez kötődő párt listáján indultak. Ebben az esetben, ha valaki nem kifejezetten kisebbségi párt listáján indul, sokszor kevésbé egyértelmű annak megállapítása, hogy kisebbségi képviselőjelöltre van-e szó, főleg, amennyiben a jelölt nem jut be a parlamentbe. Amennyiben a képviselőt megválasztották, a kérdést egyértelművé teheti, ha képviselői adatlapján feltünteteti nemzeti kisebbségi hovatartozását. Így sikerült kisebbségiként azonosítani például Natalia Nash-t (német, PS), Jaromír Šiblt (cseh, OĽANO), illetve Boleslav Lešot (lengyel, Smer-SD).³⁴ Amennyiben azonban valaki nem jut be a parlamentbe, önmagában a jelöltlistán szereplő név alapján nem is mindig azonosítható be pontosan az adott személy, illetve a jelöltek többségéről nem lelhetők fel olyan adatok, amelyek alapján megállapítható lenne a jelölt nemzetisége. E tekintetben Szlovákiában a jelöltek vezetéknéve nem tekinthető kellő érvnek a kisebbségi identitás mellett, számos, magát szlováknak valló politikus rendelkezik magyar, cseh, német vagy más eredetű névvel, és fordítva, a kisebbségi képviselőjelöltek neve nem feltétlenül utal nemzetiségükre. A beazonosítható személyek esetében pedig csak akkor tekinthetünk valakit kisebbséghez tartozónak, ha ő maga is ilyen értelemben nyilvánult meg magáról valamilyen felületen, vagy legalább is az ilyen módon való címkézését hallgatólagosan elfogadta. A szlovákiai magyar média gyakran foglalkozott is a más pártok listáján induló magyar³⁵ és több esetben a roma jelöltekkel is, akikről a szlovák nyelvű média is beszámolt. A roma jelöltek legtöbbször egyértelműen a roma közösség képviselőiként léptek fel, és a médiában így jelentek meg. Ennek ellenére például a 2016. évi választások során két napilap (és egy blog) is beszámolt a roma képviselők indulásáról, a 10-10 azonosított jelöltből azonban csak kilencen egyeztek a két listában, miközben egy-egy jelöltet csak az egyik vagy másik lap (és a lap online felületén megjelent blogbejegyzés) azonosított be

³⁴ A képviselők adatlapja elérhető a Szlovák Nemzeti Tanács oldalán: Národná rada Slovenskej republiky: Abecedný zoznam poslancov. https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=poslanci/zoznam_abc (Letöltés ideje: 2025. április 30.)

³⁵ Szalay Zoltán: Magyarok a szlovák pártok listáin. *Új Szó*, 2015. december 9., <https://ujso.com/kozelet/magyarok-a-szlovak-partok-listain> (Letöltés ideje: 2025. február 25.)

roma jelöltként.³⁶ Ugyanakkor több, a képviselői adatlap alapján magát kisebbségének tekintő képviselővel kapcsolatban nem találni más arra utaló jelet, hogy kisebbségi képviselőről lenne szó, és hogy valaha ennek hangot adott volna. Végül, Ondrej Dostál személyében olyan képviselő is van, aki képviselői adatlapján szimbolikus gesztusként tüntetett fel három – roma, magyar és ukrán – nemzetiséget is, miközben magát szlováknak vallja.³⁷ A tanulmányban vizsgált kisebbségi képviselőjelöltek beazonosításához a megválasztott képviselők adatlapjai mellett elsődlegesen a szlovákiai média cikkeit tudtuk felhasználni,³⁸ illetve ha volt ilyen, a pártok kisebbségi platformjainak hivatalos jelöltlistáit.³⁹ Ezért nagy a valószínűsége, hogy a pártok jelöltlistáin további kisebbségi képviselőjelöltek is szerepeltek, akik nem kerültek a médiába. Mivel a média nagyobb valószínűséggel figyelt fel azokra a kisebbségi jelöltekre, akik viszonylag kedvezőbb pozícióból indultak, a kimaradó jelöltek vélhetően a bejutásra kevésbé esélyes pártok listáin, és/vagy a pártok listáján hátrébb, bejutásra kevésbé esélyes helyen szerepeltek. Az azonosított kisebbségi jelölteket, a választás éve szerinti bontásban a függelék 6. számú táblázatában gyűjtöttük össze.

³⁶ Čonka, Roman: Rómske strany do volieb nešli, Rómovia áno. *SME*, 19. feb. 2016, <https://domov.sme.sk/c/20100055/romske-strany-do-volieb-nesli-romovia-ano.html> (Letöltés ideje: 2025. április 29.)

Sudor, Karol: Rómovia na kandidátkach: Uspeje aspoň gemerský Obama? *Denník N*, 29. februára 2016, <https://dennikn.sk/384444/romovia-kandidatkach-uspeje-aspon-gemersky-Obama/> (Letöltés ideje: 2025. április 29.)

Oborník, Peter: Slováci povedali Rómom jasné NIE! *SME Blog*, 12. mar 2016, <https://blog.sme.sk/peterobornik/politika/slovaci-povedali-romom-jasne-nie> (Letöltés ideje: 2025. április 29.)

³⁷ Šimičková, Jana: Rómska, maďarská či ukrajinská. Poslanec a bývalý štátny tajomník sa hlási k trom národnostiam. *HNonline.sk*, 12.11.2022, <https://hnonline.sk/slovensko/96050953-romska-madarska-ci-ukrajinska-poslanec-a-byvaly-statny-tajomnik-sa-hlasi-k-trom-narodnostiam> (Letöltés ideje: 2025. április 29.)

³⁸ A választások előtt a szlovák és a szlovákiai magyar médiában megjelent cikkek alapján lett kisebbségi jelöltként azonosítva Ján Herák, Adrián Balog, Eduard Čonka, Ivan Hriczko, Stanislav Vospálek, Viliam Rigo, Ivan Rác, Alexander Daško, Silvia Hricková, Irena Bihariová, Zuzana Kumanová roma jelöltek, Milan Ján Pilip ruszin jelölt, Konkoly József, Gögh Ferenc, Horony István, Elzer János, Both Szilárd, Varga Zsuzsa, Forgács Attila, Filip Mónika, Matus István, Ravasz Ábel magyar jelöltek és Erik Vlček magyarul beszélő, és a magyar szavazatókért is versenyző jelölt.

³⁹ A Progresszív Szlovákia rendelkezik magyar platformmal, amely 2020-ban Illés Claudiát, Angelika Hajnikovát, Rác Noémit, Forró Tibort, Kárpáty Ernőt, Kovács Jaroslavot, Miške Tomáš, Halász Norbertet és Martin Dubécit indította, 2023-ban pedig Jaroslav Spišiakot, Forró Tibort, MUDr. Várad Krisztiánt, Lenka Juskot, Zuzana LučKay Mihalčinovát és JUDr. Peter Pollákot. Az OĽANO rendelkezik roma platformmal (Pačivale Roma), amelynek 2023-ban négy jelöltje volt: Mgr. Peter Pollák, Tankó Vilmos, Mgr. Lukáš Bužo és Mgr. Anežka Škopová.

3. táblázat

A nem saját kisebbségükhöz kötődő párt listáján induló kisebbségi képviselőjelöltek megoszlása nemzetiség szerint (2016–2023, saját szerkesztés)

Nemzetiség	2016	2020	2023
cseh	0	1	1
lengyel	0	1	1
magyar	7	18	14
német	0	1	1
roma	11	9	6
ruszin	1	1	0
<i>Összesen</i>	<i>19</i>	<i>31</i>	<i>23</i>

2016-ban összesen 19 kisebbségi képviselőjelöltet azonosítottuk a jelöltlistákon. A legtöbben az OĽANO-NOVA listán indultak (6 képviselőjelölt), de viszonylag sok kisebbségi jelölt indult a #Siet' listáján (4-en), a Híd pedig három roma képviselőjelöltet indított. Ezeken kívül a KDH, a Smer-SD (2-2 jelölt), a Sme rodina és a Šanca pártok is indítottak kisebbségi jelölteket. A nem saját kisebbségük pártjának listáján indulók többsége, 11 képviselő roma volt, heten magyarok, egy jelölt pedig ruszin.

4. táblázat

A kisebbségi jelöltek megoszlása a jelölő párt szerint (2016–2023)

Pártformáció	2016	2020	2023	Összesen
PS(-SPOLU)	0	14	11	25
OĽANO koalíció	6	7	7	20
Smer-SD	2	2	1	5
Most-Híd	3	1	0	4
#Siet'	4	0	0	4
SaS	0	2	1	3
KDH	2	0	0	2
Demokrati	0	0	2	2
Starostovia a nezávislí kandidáti	0	2	0	2
Šanca	1	0	0	1
Dobá Voľba	0	1	0	1
Hlas-SD	0	0	1	1
Sme Rodina	1	0	0	1
Vlast'	0	1	0	1
Za ľudí	0	1	0	1
<i>Összesen</i>	<i>19</i>	<i>31</i>	<i>21</i>	<i>71</i>

2020-ra jelentősen megugrott a szlovák pártok listáin induló kisebbségiek száma: ebben az évben már elsősorban magyarokról volt azonban szó (18 képviselőjelölt), de viszonylag jelentős volt a roma jelöltek száma is (9 jelölt). Ismét indult a ruszin képviselőjelölt, és mellettük ezúttal egy-egy cseh, német és lengyel jelölt is. Legtöbb kisebbségi képviselőt a parlamenti választásokon akkor először elinduló PS-SPOLU (Progresszív Szlovákia – Együtt) koalíció listáján találtunk: tizen-négy kisebbségi képviselőt indítottak, elsősorban a Progresszív Szlovákia Magyar Platformjának nyolc tagjáról volt szó,⁴⁰ de ebben az évben is indult Varga Zsuzsa, akit csak 2023-ban említett a média, mint a Magyar Platform jelöltjét.⁴¹ Emellett ismét az OLANO köré szerveződő választási koalíció jelölt nagyobb számban kisebbségeket, 7 főt. Ezek mellett három párt 2-2 kisebbségi jelöltet, további négy párt 1-1 kisebbségi jelöltet indított.

Végül, 2023-ban a szlovák pártok közül ismét a Progresszív Szlovákiában és az OLANO körül szerveződő pártformációban találtuk a legtöbb kisebbségi jelöltet, vagy olyan szlovák jelöltet, akitől elképzelhető lehet a kisebbségi érdekek valamilyen képviselete. A kisebbségi képviselőjelöltek száma azonban gyakorlatilag a 2016-os szintre esett vissza: 23 jelöltet azonosítottunk kisebbségiként vagy olyan vegyes származásúként, aki potenciálisan képviselheti az adott kisebbséget. A Progresszív Szlovákia listáján indult ezúttal is Irena Bihariová és Ingrid Kosová, ugyancsak roma képviselőjelölt mellett négy magyar kötődésű képviselőjelölt⁴², és további négy jelölt a Magyar Platformból, „akik értenek és beszélnek magyarul.”⁴³ Ugyancsak a PS listáján indult újra Natalia Nash német származású képviselőjelölt. Az OLANO és barátai listáján három képviselőjelöltet azonosítottunk magyarként.⁴⁴ Szintén az OLANO és barátai listán indult négy roma képviselőjelölt a párt Pačivale Roma platformjának jelöltjeiként. További négy párt ezúttal is csak kisebb számban indított kisebbségiként azonosítható képviselőjelölteket, vagy olyanokat, akik a kisebbségek képviselőjeként igyekeznek magukat pozícionálni.⁴⁵

Az elmúlt három választás során összesen 52 olyan képviselőjelöltet azonosítottunk, akik többségi vagy másik kisebbség pártjának listáján indultak.⁴⁶ Ezek

⁴⁰ TASR: Itt vannak a PS-Spolu magyar platformjának jelöltjei. *Ma7*, 2019. november 8. <https://ma7.sk/kozelet/aktualis/lora-janicsarok-itt-vannak-a-ps-spolu-magyar-platformjanak-jeloltjei> (Letöltés ideje: 2025. április 30.)

⁴¹ Ibos Emese: Hetvenöt nő és négy magyar a Progresszívek választási listáján. *Napunk*, 2023. június 27. (Letöltés ideje: 2025. április 30.)

⁴² Ibos, 2023.

⁴³ Szalay Zoltán: A PS tagjainak szűk többsége elfogadná a Hlast koalíciós partnernek, állítja Forró Tibor, a magyar platform elnöke. *Napunk*, 2023. július 04. (Letöltés ideje: 2025. április 30.)

⁴⁴ Matus Istvánról azonban nem található további információ, így csak a keresztnéve magyar hivatalos formájából következtethetünk magyar származására.

⁴⁵ Szalay Zoltán: Vlček Erik: Mindent megteszek azért, hogy a kettős állampolgárságot lehetővé tegyünk. *Napunk*, 2023. október 03. (Letöltés ideje: 2025. április 30.)

⁴⁶ A képviselőjelöltek neve és jelölő pártja is megtalálható a függelék 6. táblázatában.

a képviselőjelöltek több tekintetben is különböznek. Ez már az egyes listákon elfoglalt pozíciójukból is látható (ld. Függelék 6. táblázat). Vannak köztük olyanok, akik az adott pártnak, amelynek listáján indulnak, vagy – koalíciók és választási pártok esetén – a tagpártok egyikének prominensei, akár vezetői vagy elnökségi tagjai. Ilyen Grendel Gábor, aki a NOVA alapító tagja és alelnöke, majd később elnöke is volt. Cséfalvay Katalin a Siet'-nek, majd később a Dobrá Voľbának is alelnöke volt. Irena Bihariová és Martin Dubéci pedig a Progresszív Szlovákia elnökségi tagjai, előbbi korábban elnöki és alelnöki tisztséget is betöltött a pártnak. Mások ugyan az adott párt struktúrájában nem foglalnak el befolyásos pozíciót, de országosan ismertek, például korábbi funkcióik révén. Ilyennek tekinthető idősebb Peter Pollák, aki Szlovákia történetének első roma parlamenti képviselője volt a 2012–2016 ciklusban és a 2016. évi választásokat megelőzően a roma kormánybiztosi pozíciót töltötte be, és Ravasz Ábel, aki a Híd elnökségi tagja és ugyancsak roma közösségért felelős kormánybiztos volt, mielőtt a 2023-as választásokon a Szabadság és Szolidaritás listáján megmérte magát. A legtöbb képviselő azonban országosan kevésbé ismert, még ha lakóhelyének környezetében jól beágyazott is. A listákon jellemzően nem a befutónak számító helyeken indultak: a nemzetiségi képviselők fele a 46. helyen vagy hátrébb szerepelt a listán, és mint említettük, elsősorban a listán hátrébb elhelyezkedők körében elképzelhető, hogy további kisebbségi jelöltek is találhatók. Kevés tehát azoknak a kisebbségi jelölteknek a száma, akik egy-egy párt, és főleg a bejutásra esélyes pártok befolyásos tagjai lennének, és akik arra számíthatnának, hogy várhatóan befutó helyen indulhatnak egy parlamenti választáson.

Az azonosított képviselőjelöltek többsége ráadásul csak alkalmasszerűen indult. A képviselők között többségben vannak – az 50 kisebbségiként azonosítottból 28-an –, akik csak egyszer jelöltették magukat a három választás alkalmával. Csak Grendel Gábor és Martin Dubéci az, aki mindhárom alkalommal indult. Azok körében pedig, akik többször is indultak, minden második, a 22-ből 11-en nem csak egy párt színeiben indultak. A pártváltás leginkább a jobbközép pártok körében volt jellemző.⁴⁷ Ezeken túl pedig arra is volt példa Tankó Vilmos személyében, hogy egy képviselő a megválasztását követően váltott pártot.⁴⁸ A pártváltások magas száma is azt mutatja, hogy ezek a jelöltek kevésbé beágyazottak az adott pártok struktúráiban.

⁴⁷ A listában ugyan csak egyszer szerepel Ravasz Ábel és Gyimesi György neve, de ők is kétszer indultak a választások során, de ebből egyszer a saját kisebbségükhöz kötődő párt színeiben: Ravasz a Híd listáján indult 2020-ban, Gyimesi pedig 2023-ban a Szövetség listáján. Emellett Martin Dubéci 2016-ban még a Híd jelöltje volt, így ő is pártot váltott a vizsgált időszakban.

⁴⁸ Tankó Vilmos az OĽANO jelöltjeként szerzett mandátumot, de később a Progresszív Szlovákiához csatlakozott a Parlamentben.

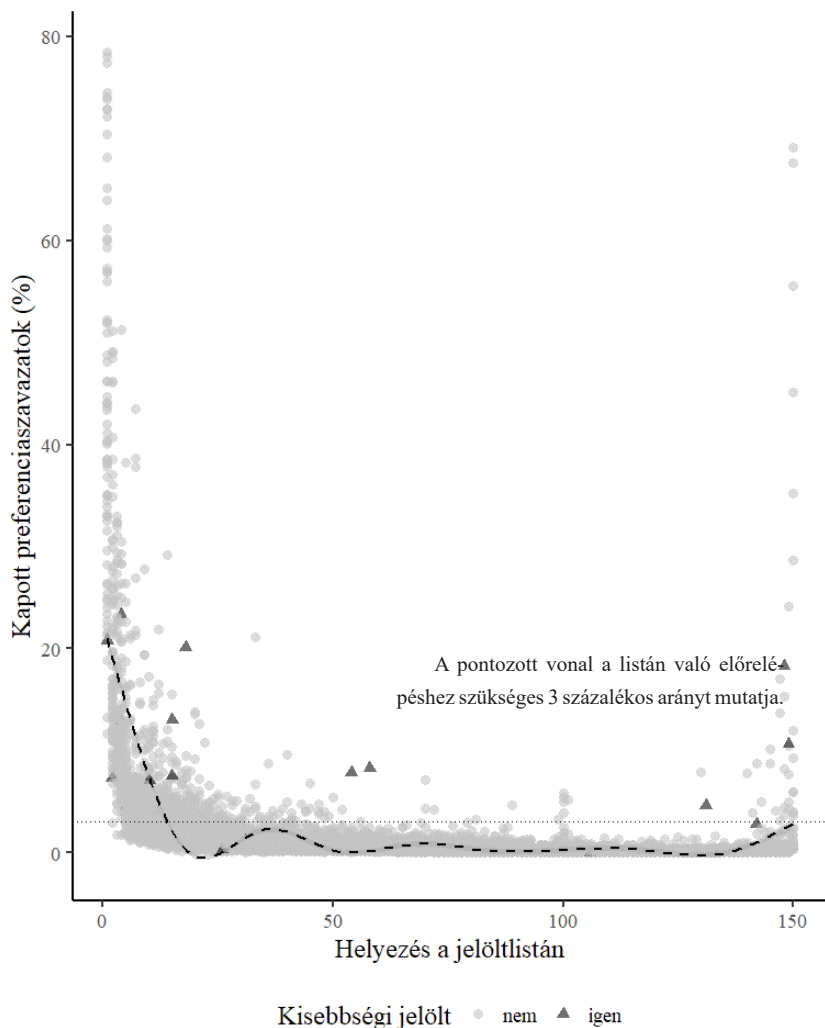
A kisebbségi képviselőjelöltek eredményei

A párt jelöltlistáján elfoglalt előkelő pozíció – és az OLANO köré szerveződő pártok és koalíciók esetében a lista utolsó helyei is ilyennek számítanak – jó kiindulási helyzetet jelenthet ahhoz, hogy valaki sok preferenciaszavazatot gyűjtsön, vagy ha ez nem is sikerül, hogy befutó helyen végezzen a preferenciaszavazatok érvényesítését követően. Ezzel szemben a gyengébb pozíciót csak ritkán sikerül érdemben javítani, mivel a szlovákiai választók, ha élnek is a preferenciaszavazatok lehetőségével, karikákat jellemzően azoknak az országosan ismert jelölteknek adják, akik eleve a lista elején szerepelnek. Ahogy az 1. ábra is mutatja, a listán való helyezés növekedésével a kapott preferenciaszavazatok várható aránya meredeken csökken (ld. szaggatott vonal). A kisebbségi képviselőkre szűrve láthatóvá válik, hogy közülük is csak elvétve találunk olyanokat, akik annyi preferenciaszavazatot gyűjtöttek, amennyi a listán való előrelépéshez szükséges, és ilyeneket leginkább a listák első helyein, illetve az OLANO esetében ugyancsak preferált utolsó helyek egyikén találunk. Ezek jellemzően választásról választásra ugyanazt a néhány képviselőt takarják, akik vezető pozíciót töltenek be pártjukban (Grendel Gábor, Cséfalvay Katalin, Irena Bihariová) vagy az adott választáson a pártjuk első helyeinek egyikén indul, de utóbbi esetben jellemzően a bejutásra esélytelen pártokról van szó (Gögh Ferenc, Both Szilárd, Viliam Rigo). A kisebbségi képviselőjelöltek számára leginkább elérhető középső helyek esetében csak kevés olyan esetet látunk, ahol a preferenciaszavazatok aránya meghaladja a 3 százalékot, ezekre a későbbiekben még kitérünk.

A kisebbségi jelöltek összességében illeszkednek ahhoz a trendhez, amely a listán elfoglalt pozíció és a várható szavazatarány között általánosan fennáll. Néhány esetben kismértékben jobban teljesítenek, mint a hozzájuk hasonló pozíciót elfoglalók, néha rosszabbul, de jellemzően közeli eredményt érnek el az ábrán szaggatott vonallal jelzett várható eredményhez. Ez alól is csak 2023-ban láthatunk kivételeket.

Ha az egyes választásokat külön nézzük, láthatóvá válik, hogy a 2023-as volt az első olyan választás, amikor a köztes helyeken indulók közül valakinek sikerült annyi szavazót mozgósítania, ami elégséges volt a listán való előrelépéshez. Ez az OLANO listáján indult roma képviselőjelölteknek sikerült. Ez nem független attól, hogy a 2023-as választásokon az OLANO listája különösen sok szavazatot kapott azokon a településeken, ahol magas a romák aránya.⁴⁹ Mellettük a PS listáján induló két roma jelöltnek sikerült jól mozgósítani, akiket ebben a viszonylag kedvezőbb indulási pozíció (10. és 12. hely) is segített. A 3 százalékos határ fölött végzett még Grendel Gábor és Jaroslav Spišiak, aki ugyan maga nem magyar nemzetiségű,

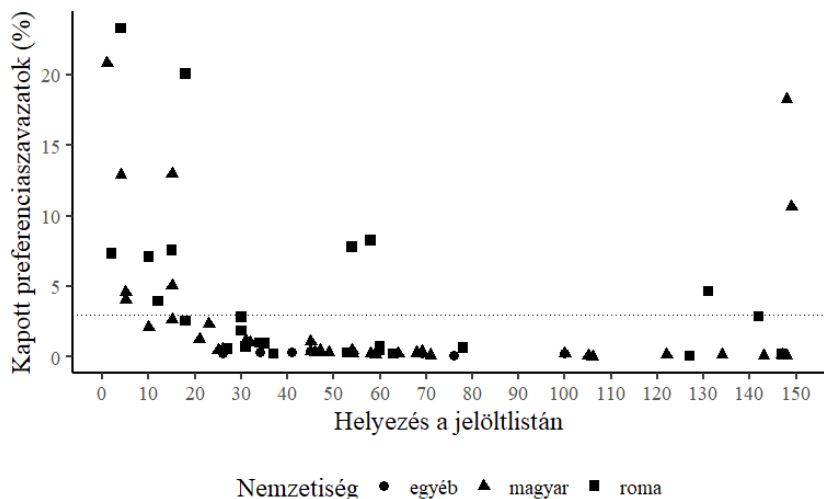
⁴⁹ Vančo, Martin – Kozínková, Katarína: Bez Rómov by OLANO nebolo v parlamente. Ako Matovič ziskal desaťtisíce rómskych hlasov? *SME*, 3. okt. 2023. <https://domov.sme.sk/c/23226885/romovia-olano-matovic-pollak-hlasy-volby-2023.html> (Letöltés ideje: 2025.június 12.)

1. ábra. A jelöltlistán elfoglalt hely és a kapott preferenciaszavazatok aránya közötti összefüggés (2016–2023)

de a PS Magyar Platformjának tagjaként a magyarokat valamilyen formában képviselni tudó és szándékozó jelöltként soroltuk ide.⁵⁰ A 3. ábrán az is látható, hogy

⁵⁰ Spišiak korábban az országos rendőrfőkapitányi tisztséget töltötte be, országosan ismert személy.

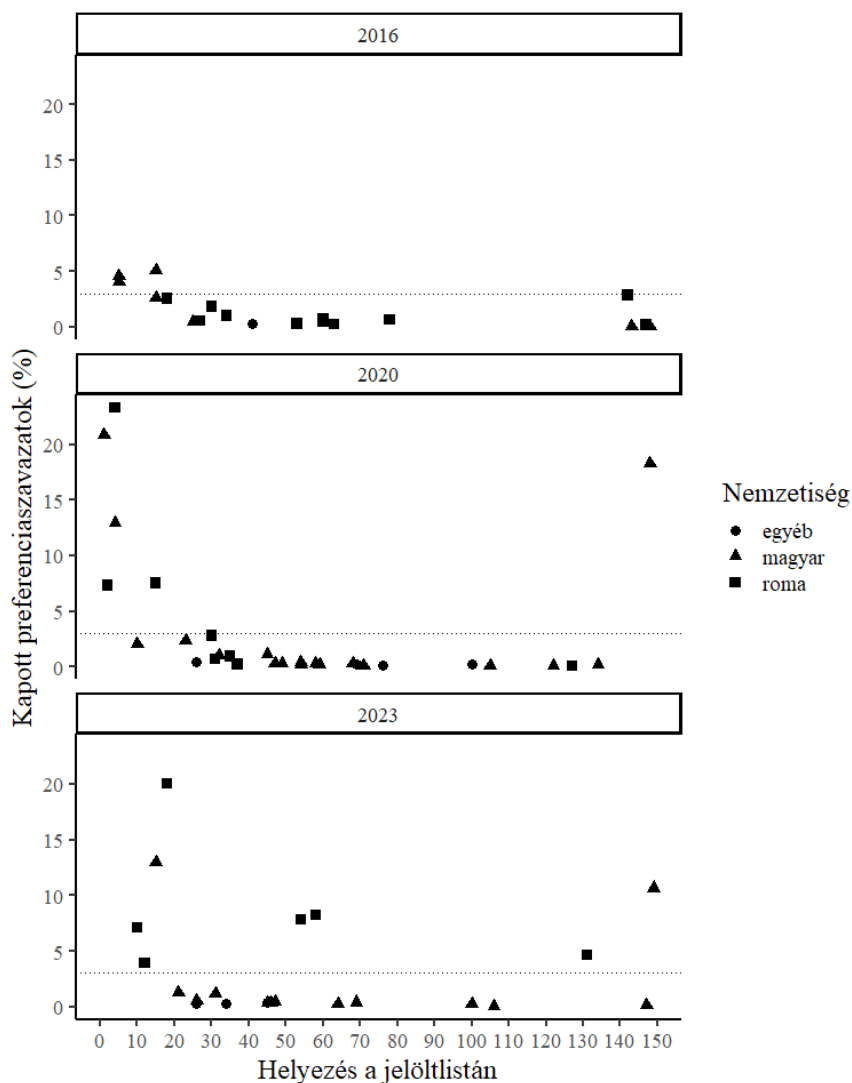

2. ábra. A kisebbségi képviselőjelöltek helye a jelöltlistán és az általuk kapott preferenziaszavazatok aránya (2016–2023)

korábban jelentősebb arányú karikát csak a listák élén szereplőknek sikerült gyűjteni, vagy – mint 2016-ban látható – még nekik sem. A 2016. évi választásokon még a lista elején induló jelöltek is alig szereztek az előrelépéshez szükséges 3 százaléknál több preferenziaszavazatot.

A pártok többsége esetében magas azoknak a szavazóknak az aránya, akik élnek a preferenziaszavazatok lehetőségével, és a preferenziaszavazatok leadók aránya csak legfeljebb gyengén függ össze a lakosság olyan demográfiai háttérváltozók szerinti összetételével, mint az életkor, nem vagy iskolai végzettség.⁵¹ Ahogy a fenti ábrák is mutatják, ezek a preferenziaszavazatok elsősorban a lista élén lévőknél koncentrálnak, akik jellemzően a pártok legismertebb jelöltjei, a preferenziaszavazatot leadók ezzel jellemzően megerősítik a pártok elnökségei által összeállított listákat. Ez történik akkor is, amikor az OLANO listája utolsó pozícióin induló vezető személyiségeit karikázzák. Ennek következtében, ha érvényesül is, hogy az adott pártra szavazó kisebbségiek a saját nemzeti kisebbségükhöz tartozó jelöltet preferálják, ezt legtöbbször semlegesítik az adott pártra voksolók többségének a listavezetőkre leadott szavazatai. Ezek a szavazatok akkor

⁵¹ A legutóbbi választások során a pártok többsége esetében a választók 80–90 százaléka élt a preferenziaszavazatok lehetőségével. A legtöbb szavazatot begyűjtő pártok közül épp a viszonylag sok kisebbségi jelöltet indító Progresszív Szlovákia esetében volt viszonylag alacsonyabb – kb. 74 százalék – azok aránya, akik leadtak preferenziaszavazatot. Pleviščák, Martin: Sex, age and education of citizens – factors affecting preferential voting? Territorial analysis of the 2023 parliamentary elections in Slovakia. *Geographia Cassoviensis*, XVIII. 2024/1. 78–93.

3. ábra. A kisebbségi képviselőjelöltek helye a jelöltlistán és az általuk kapott preferenciaszavazatok aránya választásonként (2016–2023)

A szaggatott vonal az összes (nem csak kisebbségi) képviselőre vonatkozó összefüggést mutatja a jelölt listán elfoglalt pozíciója és a kapott szavazatarány között az adott választásra vonatkozóan.

tudják felülírni az eredeti sorrendet, ha a párt összességében viszonylag kevés szavazatot szerez, és ilyen körülmények között sikerül a jelölteknek jól mozgósítani. Ilyen körülmények között a kisebbségi képviselők bejutási esélyei legtöbbször a párt elnökségének döntésétől, a párt által megszerzett mandátumok számától, és attól függenek, pártjuk esetleges kormányra kerülése esetén hány megválasztott parlamenti képviselő lesz a kormány tagja, akik helyett a lista soron következő tagjai ülhetnek a törvényhozásba.

Összegzés

A tanulmányban a kisebbségek parlamenti képviselethez jutásának lehetőségeit igyekeztünk bemutatni Szlovákiában. Az ország választási rendszere nem biztosít kedvezményeket a nemzeti kisebbségek számára, hogy mandátumhoz jussanak. Ezen a helyzeten a nemzeti kisebbségek kollektív jogainak elismerésével, és például a kisebbségi pártoknak a bejutási küszöb alól való mentesítésével, vagy pedig a kisebbségek képviselői számára fenntartott parlamenti mandátumokkal lehetne változtatni. Ennek hiányában a nemzeti kisebbségek, ha képviselőiket a törvényhozássba szeretnék juttatni, akárcsak a többség, három lehetőség közül választhatnak.

Az első lehetőség az önálló indulás és a bejutási küszöb elérése, amellyel a rendszerváltás óta lezajlott választások alkalmával a magyar és roma pártok próbálkoztak. Utóbbiak csak a roma lakosság becsült lélekszámához képest elenyésző szavazatot gyűjtöttek, előbbieken azonban több választáson is sikeresen mérették meg magukat, sőt, több alkalommal a kormánykoalíció részévé is váltak. Különösen sikeresnek tekinthető a választásokon elért eredmények szempontjából a „szlovákiai magyar egypártrendszer” időszaka 1998 és 2009 között. A Most-Híd politikusainak kiválását követően azonban előbb a Magyar Koalíció Pártja esett ki a szlovák parlamentből, majd a Smerrel való kormányra lépés, és a Kuciak-gyilkosság után a kormányban maradás következtében a Híd szavazóbázisa is végképp megfogyatkozott, így 2020-ban és 2023-ban egyik, korábban érdemi támogatottsággal bíró párt sem szerzett mandátumot.

A második lehetőség a pártkoalícióban, illetve választási párt résztvevőjeként való indulás, amelyre szintén számos kísérletet láthattunk, amelyek jellemzően sikertelenek voltak. 2023-ban nem szerzett mandátumot a Magyar Fórum köré szerveződött választási párt és a Modrí, Most-Híd formáció sem.

A harmadik lehetőség a többségi, vagy elsődlegesen más kisebbséghez kötődő párt listáján való indulás. A tanulmány által vizsgált három választás alkalmával erre is több példát találtunk. A többségi pártok közül kiemelkedtek az OĽANO által vezetett formációk, illetve a Progresszív Szlovákia. Ezek indították a legtöbb képviselőjelöltet, ráadásul többeket befutó helyen. Elsősorban ennek a két pártnak köszönhető, hogy a 2020–2023 közötti és a 2023 óta tartó ciklusokban volt

képvisellete a kisebbségeknek. Ugyanakkor az ilyen módon megvalósuló kisebbségi képviselet is rendkívül ingatag. Mint az adatokból látható volt, legtöbbször a kisebbségi jelölteknek nem sikerült annyi támogató szavazatot szerezni, ami elegendő lett volna ahhoz, hogy a listán elfoglalt eredeti helyükhöz képest előre lépjenek. A választások alkalmával jelentősebb szavazatot csak azok a kisebbségi származású jelöltek kapták, akik a saját pártjukban vezető pozíciót töltöttek be, és így eleve előkelő helyen szerepeltek a jelöltlistán. Mint az adatokból látható volt, ha élnek is a választók a preferenciaszavazatok lehetőségével, ezeket legtöbbször olyan jelölteknek adják, akik eleve a lista élén indultak. Ezért a lista középső helyein induló kisebbségi jelöltek több esetben csak úgy kerülhettek be a parlamentbe, hogy pártjuk jelentős számú mandátumot szerzett, és egy másik, többségi képviselő nem érvényesítette mandátumát, mert például miniszter vagy államtitkár lett a felálló kormányban. Mindezek alapján jelenleg a kisebbségi képviselet Szlovákiában meglehetősen bizonytalan, és elsősorban azon múlik, mennyire nagyvonalúak a többségi pártok a kisebbségi jelöltek irányába. A parlamentbe való bejutáson túl pedig kérdéses, milyen lehetőségeik és mozgásterük van az ilyen formán bejutott kisebbségi képviselőjelölteknek, és egyáltalán, hányan szándékoznak kisebbségpolitikai területen is tevékenykedni.

FELHASZNÁLT IRODALOM

- Bárcezi Laura és Czímer Gábor: A Híd kilépett a Szövetségből, de ez a pártelnök szerint nem igaz. *Új Szó*, 2023. május 16. <https://ujsozo.com/kozelet/a-hid-kilepett-a-szovetsegbol-de-ez-a-partelnok-szerint-nem-igaz> (Letöltés ideje: 2025. április 29.)
- Čonka, Roman: Rómske strany do volieb nešli, Rómovia áno. *SME*, 19. feb. 2016, <https://domov.sme.sk/c/20100055/romske-strany-do-volieb-nesli-romovia-ano.html> (letöltés ideje: 2025. április 29.)
- Finta Márk: Komoly káoszt okozna a választási küszöb megemelése, de Fico bebetonozhatná vele saját hatalmát, *Napunk*, 2024. november 12. <https://napunk.dennikn.sk/hu/4300254/komoly-kaoszt-okozna-a-valasztasi-kuszob-megemelese-de-fico-bebetonozhatna-vele-sajat-hatalmat/> (Letöltés ideje: 2025. február 24.)
- Harrach Gábor: A nagy menetelés a kispadig – A 2020-as szlovákiai választás magyar vonatkozásairól. *Kisebbségi Szemle*, 2020/2. 87–104.
- Harrach Gábor: Egy kudarc boncképe: A felvidéki magyar politika 2023-as bukásának választásstatisztikája (1). *Kisebbségi Szemle*, 2024/2. 7–30.
- Harrach Gábor: Egy kudarc boncképe: A felvidéki magyar politika 2023-as bukásának választásstatisztikája (2). *Kisebbségi Szemle*, 2024. 3.7–39.
- Ibos Emese: Hetvenöt nő és négy magyar a Progresszívek választási listáján. *Napunk*, 2023. június 27. (Letöltés ideje: 2025. április 30.)

- Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky: Register politických strán a politických hnutí Slovenskej republiky, <https://rez.vs.minv.sk/PolitickeStrany/> (Letöltés ideje: 2025. április 29.)
- Národná rada Slovenskej republiky: Abecedný zoznam poslancov. https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=poslanci/zoznam_abc (Letöltés ideje: 2025. április 30.)
- Oborník, Peter: Slováci povedali Rómom jasné NIE! *SME Blog*, 12. mar 2016, <https://blog.sme.sk/peterobornik/politika/slovaci-povedali-romom-jasne-nie> (Letöltés ideje: 2025. április 29.)
- Pleviščák, Martin: Sex, age and education of citizens – factors affecting preferential voting? Territorial analysis of the 2023 parliamentary elections in Slovakia. *Geographia Cassoviensis*, XVIII. 1/2024. 78–93.
- Rákóczi Krisztián: A szlovákiai politikai rendszer alakulásának áttekintése. In: Harrach Gábor – Rákóczi Krisztián: *Külön utakon. Adalékok a felvidéki magyarság 2009 utáni politikatörténetéhez*. Budapest: L'Harmattan, 2017. 9–68.
- Rákóczi Krisztián: Parlamenti választások Szlovákiában: Képviselő nélkül maradtak a magyarok. *Kisebbségi Szemle*, 2020/2. 67–86.
- Ravasz Ábel: Szlovákiai magyarok mint választók, 2009–2013. *Magyar Kisebbség*, 2013/2. 41–68.
- Ravasz, Ábel – Kovács, Ľuboš – Markovič, Filip: *Atlas rómskych komunít 2019*. Bratislava: Veda, 2020.
- SME Volby: Volebné prieskumy strany Most-Híd od agentúry Focus. <https://volby.sme.sk/pref/1/politicke-strany/s/16/most-hid/focus> (Letöltés ideje: 2025. február 24.)
- SME Volby: Preferencie strany Maďarská aliancia, <https://volby.sme.sk/pref/1/politicke-strany/s/6119/aliancia> (Letöltés ideje: 2025. április 30.)
- Sudor, Karol: Rómovia na kandidátkach: Uspeje aspoň gemerský Obama? *Denník N*, 29. februára 2016, <https://dennikn.sk/384444/romovia-kandidatkach-uspeje-aspon-gemersky-obama/> (Letöltés ideje: 2025. április 29.)
- Šimíčková, Jana: Rómska, maďarská či ukrajinská. Poslanec a bývalý štátny tajomník sa hlási k trom národnostiam. *HNonline.sk*, 12.11.2022, <https://hnonline.sk/slovensko/96050953-romska-madarska-ci-ukrajinska-poslanec-a-byvaly-statny-tajomnik-sa-hlasi-k-trom-narodnostiam> (Letöltés ideje: 2025. április 29.)
- Štatistický úrad Slovenskej republiky: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021. <https://www.scitanie.sk/> (Letöltés ideje: 2025. február 24.)
- Szalay Zoltán: Magyarok a szlovák pártok listáin. *Új Szó*, 2015. december 9., <https://ujsozso.com/kozelet/magyarok-a-szlovak-partok-listain> (Letöltés ideje: 2025. február 25.)

Szalay Zoltán: A PS tagjainak szűk többsége elfogadná a Hlast koalíciós partnernek, állítja Forró Tibor, a magyar platform elnöke. *Napunk*, 2023. június 04. (Letöltés ideje: 2025. április 30.)

Szalay Zoltán: Vlček Erik: Mindent megteszek azért, hogy a kettős állampolgárságot lehetővé tegyünk. *Napunk*, 2023. 10. 03. (Letöltés ideje: 2025. április 30.)

TASR: Rómske strany pôjdu do volieb spolu, pre Rómov chcú lepšiu budúcnosť. *Teraz.sk*, 22. augusta 2015., <https://www.teraz.sk/slovensko/romske-strany-volby-spolocne-ciele/151917-clanok.html> (Letöltés ideje: 2025. március 11.)

TASR: Itt vannak a PS-Spolu magyar platformjának jelöltjei. *Ma7*, 2019. november 8. <https://ma7.sk/kozelet/aktualis/lora-janicsarok-itt-vannak-a-ps-spolu-magyar-platformjanak-jeloltjei> (Letöltés ideje: 2025. április 30.)

TASR: Tankó neve két listán is szerepelt, az OLANO jelöltjeként indul. *Új Szó*, 2023. július 13. <https://ujsoz.com/kozelet/tanko-neve-ket-listan-is-szerepelt-az-olano-jeloltjekent-indul> (Letöltés ideje: 2025. február 24.)

TASR: A preferenciaszavazatok súlyának módosítását javasolja az SNS, *Új Szó*, 2025. március 10. <https://ujsoz.com/kozelet/a-preferenciaszavazatok-sulyanak-modositasi-javasolja-az-sns> (Letöltés ideje: 2025. március 11.)

Tokár Géza: A szlovákiai magyar politikai mozgástér változásai. *Kisebbségi Szemle*, 2017/4. 69–89.

Tokár Géza: A Hlas átalakítaná a választási rendszert. *Új Szó*, 2024. október 20. <https://ujsoz.com/kozelet/a-hlas-atalakitana-a-valasztasi-rendszert> (Letöltés ideje: 2025. február 24.)

Törvény a nemzeti kisebbségek jogállásáról. *Regio*, 2023/2. 158–190.

Zákon č. 180/2014 Z.z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov. <https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/2014/180/> (Letöltés ideje: 2025. február 24.)

FÜGGELÉK

A Szlovák Köztársaság Belügyminisztériuma nyilvántartásában szereplő roma pártok listája

<i>Párt neve</i>	<i>Státusz</i>
FÓRUM (korábban: Maďarské fórum, Občianski demokrati Slovenska, Za regióny, Rómska koalícia, Demokratická strana) – választási párt roma résztvevővel	Működik
Hnutie angažovaných Rómov	Működik
SLOVENSKO (korábban: OĽANO A PRIATELIA: OBYČAJNÍ ĽUDIA (OĽANO), NEZÁVISLÍ KANDIDÁTI (NEKA), NOVA, SLOBODNÍ A ZODPOVEDNÍ, PAČIVALE ROMA, MAGYAR SZÍVEK – 2023-ban) – választási párt roma platformmal	Működik
Strana rómskej koalície	Működik
Demokratická aliancia Rómov v SR	Megszűnt (2006.05.29.)
Demokratické hnutie Rómov v Slovenskej republike	Megszűnt (2006.10.15.)
Hnutie olaských Rómov Slovenska	Megszűnt (2005.10.01.)
JEDNOTNÉ SLOVENSKO (korábban: Rómska inteligencia za spolunažívanie v Slovenskej republike 2001-ig; Strana rómskej koalície v Slovenskej republike 2006-ig)	Megszűnt (2018.12.17)
Liga rómskej jednoty	Megszűnt (1998.11.20.)
Maďarské demokratické hnutie Rómov v Slovenskej republike	Megszűnt (2006.10.16.)
Politické hnutie Rómov na Slovensku - ROMA	Megszűnt (2006.10.15.)
PRINCÍP (korábban: Strana Rómskej únie na Slovensku 2016-ig)	Megszűnt (2023.09.13.)
Rómska iniciatíva Slovenska	Megszűnt (2022.03.15.)
Rómska národnostná strana	Megszűnt (2006.10.15.)
Rómska občianska iniciatíva SR	Megszűnt (2006.10.15.)
Rómska občianska iniciatíva v Česko-Slovensku	Megszűnt (1993.02.15.)
Rómska občianska jednota Slovenskej republiky	Megszűnt (2006.11.13.)
Rómske kresťanské demokratické hnutie v Slovenskej republike	Megszűnt (2006.10.15.)
Rómsky kongres Slovenskej republiky	Megszűnt (2006.05.29.)
Strana demokratickej jednoty Rómov	Megszűnt (2006.10.15.)
Strana integrácie Rómov na Slovensku	Megszűnt (2006.10.15.)
Strana ochrany práv Rómov na Slovensku	Megszűnt (2006.10.15.)

<i>Párt neve</i>	<i>Státusz</i>
Strana Rómov Slovenska	Megszűnt (2006.10.15.)
Strana rómskych demokratov v Slovenskej republike	Megszűnt (2006.10.15.)
Strana sociálnej demokracie Rómov na Slovensku	Megszűnt (2006.10.15.)
Únia - Rómskej občianskej iniciatívy v SR	Megszűnt (2006.05.29.)

A kisebbségiként azonosított képviselőjelöltek adatai a 2016., 2020. és 2023. évi parlamenti választásokon

(4) – Hely a jelöltlistán; (5) – Kapott preferencia-szavazat; (6) –Kapott szavazat (%); (7) – Hely a preferencia-szavazatok érvényesítése után

<i>Név (1)</i>	<i>Nemzetiség (2)</i>	<i>Párt (3)</i>	<i>(4)</i>	<i>(5)</i>	<i>(6)</i>	<i>(7)*</i>	<i>Eredmény (8)</i>
2016							
Grendel Gábor	magyar	OLANO-NOVA	15	14 479	5,03	11	Bejutott
Ján Herák	roma	OLANO-NOVA	27	1 565	0,54	34	Nem jutott be
Milan Ján Pilip	ruszin	OLANO-NOVA	41	950	0,33	48	Nem jutott be
Adrián Balog	roma	OLANO-NOVA	53	889	0,31	59	Nem jutott be
Eduard Čonka	roma	OLANO-NOVA	60	2 117	0,74	66	Nem jutott be
id. Peter Pollák	roma	OLANO-NOVA	142	8 158	2,83	146	Nem jutott be
Cséfalvy Katalin	magyar	#Siet'	5	6 650	4,54	6	Bejutott
Konkoly József	magyar	#Siet'	15	3 817	2,61	15	Nem jutott be
Gőgh Ferenc	magyar	#Siet'	25	625	0,42	25	Nem jutott be
Ivan Hriczko	roma	#Siet'	78	930	0,63	78	Nem jutott be
Vavrek István	roma	Most-Híd	18	4 309	2,54	19	Helyettesként bejutott
Stanislav Vospálek	roma	Most-Híd	30	3 134	1,84	30	Nem jutott be
Viliam Rigo	roma	Most-Híd	63	370	0,22	63	Nem jutott be
Ivan Rác	roma	KDH	60	554	0,43	60	Párt nem jutott be
Horony István	magyar	KDH	143	77	0,06	143	Párt nem jutott be
Alexander Daško	roma	Smer-SD	147	1 363	0,18	147	Nem jutott be
Elzer János	magyar	Smer-SD	148	582	0,07	148	Nem jutott be
Silvia Hricková	roma	Sme Rodina	34	1 731	1,00	34	Nem jutott be
Both Szilárd	magyar	Šanca	5	262	4,02	7	Párt nem jutott be

* Hivatalosan csak azokra a pártokra vonatkozóan érhetők el a preferenciaszavazatok érvényesítése utáni helyezések, amelyek elérték a parlamentbe jutáshoz rájuk vonatkozó szavazatarányt. A többi pártra a helyezéseket pótoltuk.

Név (1)	Nemzetiség (2)	Párt (3)	(4)	(5)	(6)	(7)*	Eredmény (8)
2020							
Jaromír Šíbl	cseh	OLANO, NOVA, KÚ, Zmena zdola	26	2 861	0,39	33	Bejutott
ifj. Peter Pollák	roma	OLANO, NOVA, KÚ, Zmena zdola	30	20 329	2,81	37	Bejutott
Ján Herák	roma	OLANO, NOVA, KÚ, Zmena zdola	31	5 092	0,71	38	Bejutott, később lemondott
Jarmila Vaňová	roma	OLANO, NOVA, KÚ, Zmena zdola	35	6 828	0,94	42	Bejutott
Gyimesi György	magyar	OLANO, NOVA, KÚ, Zmena zdola	49	2 370	0,32	56	Helyettesként bejutott
Cseh Péter	magyar	OLANO, NOVA, KÚ, Zmena zdola	54	1 678	0,23	61	Helyettesként bejutott
Grendel Gábor	magyar	OLANO, NOVA, KÚ, Zmena zdola	148	131 866	18,28	2	Bejutott
Irena Bihariová	roma	PS-SPOLU	4	46 798	23,31	4	Párt nem jutott be
Martin Dubéci	magyar	PS-SPOLU	10	4 138	2,06	20	Párt nem jutott be
Forró Tibor	magyar	PS-SPOLU	32	2 024	1,01	35	Párt nem jutott be
Rácz Noémi	magyar	PS-SPOLU	45	2 235	1,11	46	Párt nem jutott be
Halász Norbert	magyar	PS-SPOLU	47	635	0,32	48	Párt nem jutott be
Illés Claudia	magyar	PS-SPOLU	54	850	0,42	55	Párt nem jutott be
Varga Zsuzsa	magyar	PS-SPOLU	58	516	0,26	59	Párt nem jutott be
Hajníková Angelika	magyar	PS-SPOLU	59	342	0,17	60	Párt nem jutott be
Kárpáty Ernő	magyar	PS-SPOLU	68	529	0,26	69	Párt nem jutott be
Kovács Jaroslav	magyar	PS-SPOLU	71	218	0,11	72	Párt nem jutott be
Natália Nash	német	PS-SPOLU	76	189	0,09	77	Párt nem jutott be
Both Szilárd	magyar	PS-SPOLU	105	161	0,08	106	Párt nem jutott be
Miške Tomáš	magyar	PS-SPOLU	122	257	0,13	123	Párt nem jutott be
Forgács Attila	magyar	PS-SPOLU	134	340	0,17	135	Párt nem jutott be

<i>Név (1)</i>	<i>Nemzetiség (2)</i>		<i>Párt (3)</i>	<i>(4)</i>	<i>(5)</i>	<i>(6)</i>	<i>(7)*</i>	<i>Eredmény (8)</i>
Filip Mónika	magyar	SaS		23	4 213	2,35	23	Nem jutott be
Milan Ján Pilip	ruszin	SaS		100	415	0,23	100	Nem jutott be
Boleslav Lešo	lengyel	Smer-SD		69	1 402	0,26	69	Nem jutott be
Alexander Daško	roma	Smer-SD		126	267	0,05	127	Nem jutott be
Zuzana Kumanová	roma	Za ľudí		22	814	0,49	23	Nem jutott be
Cséfalvay Katalin	magyar	Dobá Voľba		4	11 372	12,89	5	Párt nem jutott be
Gögh Ferenc	magyar	STAROSTOVIA A NEZÁVISLÍ KANDIDÁTI		1	420	20,81	1	Párt nem jutott be
Viliam Rigo	roma	STAROSTOVIA A NEZÁVISLÍ KANDIDÁTI		2	148	7,33	3	Párt nem jutott be
Ivan Hriczko	roma	VLASTĚ		37	178	0,21	visz- szalé- pett	Párt nem jutott be
Vavrek István	roma	Most-Híd		15	4 464	7,54	6	Párt nem jutott be
2023								
ifj. Peter Pollák	roma	OLANO A PRIATELIA		18	53 005	20,06	3	Bejutott
Cseh Péter	magyar	OLANO A PRIATELIA		45	1 016	0,38	52	Nem jutott be
Matus István	magyar	OLANO A PRIATELIA		46	891	0,33	53	Nem jutott be
Tankó Vilmos	roma	OLANO A PRIATELIA		54	20 626	7,80	10	Bejutott
Lukáš Bužo	roma	OLANO A PRIATELIA		58	21 781	8,24	8	Bejutott
Anežka Škopová	roma	OLANO A PRIATELIA		131	12 233	4,63	12	Bejutott
Grendel Gábor	magyar	OLANO A PRIATELIA		149	28 181	10,66	6	Bejutott
Irena Bihariová	roma	PS		10	37 849	7,09	7	Bejutott
Ingrid Kosová	roma	PS		12	21 040	3,94	12	Bejutott

Név (1)	Nemzetiség (2)	Párt (3)	(4)	(5)	(6)	(7)*	Eredmény (8)
Jaroslav Spišiak	PS		15	69 354	13,00	4	Bejutott
Martin Dubéci	magyar	PS	21	6 647	1,24	22	Bejutott
Natália Nash	német	PS	34	1 569	0,29		Helyettesként bejutott
Forró Tibor	magyar	PS	47	2 599	0,48	47	Nem jutott be
Varga Zsuzsa	magyar	PS	64	1 280	0,24	64	Nem jutott be
Váradai Krisztián	magyar	PS	69	2 112	0,39	69	Nem jutott be
Lenka Jusko	PS		94	439	0,08	94	Nem jutott be
Zuzana Lučková Mihalčinová	PS		100	1 291	0,24	99	Nem jutott be
Peter Pollák	PS		147	977	0,18	146	Nem jutott be
Ravasz Ábel	magyar	SaS	31	2 106	1,12	33	Nem jutott be
Erik Vlček	Hlas-SD		26	2 238	0,51	26	Bejutott
Boleslav Lešo	lengyel	Smer-SD	45	2 663	0,39	45	Helyettesként bejutott
Jaromír Šíbl	cseh	Demokrati	26	248	0,29	28	Nem jutott be
Kovács Jaroslav	magyar	Demokrati	106	18	0,02	108	Nem jutott be

* Hivatalosan csak azokra a pártokra vonatkozóan érhetők el a preferenciaszavazatok érvényesítése utáni helyezések, amelyek elérték a parlamentbe jutáshoz rájuk vonatkozó szavazatarányt. A többi pártra a helyezéseket pótoltuk.